

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 27CoCsp/18/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124207338
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8124207338.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Koščo a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Angeloviča, v spore žalobkyne: U. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX H., zastúpenej Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, IČO: 50 424 777, proti žalovanému: H. banka J., a.s., so sídlom U. XX, XXX XX W., O.: XX XXX XXX, zastúpenému: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 433,95 eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 7Csp/134/2024-215 zo dňa 7.5.2025, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie takto rozhodol: „I. Súd určuje, že úver poskytnutý na základe Úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov. II. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 433,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 433,95 eur odo dňa 20.09.2024 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX, v článku 1. N. a N., v bode X.X. Základné podmienky, v znení: "Poplatok za poskytnutie Úveru 100,00 EUR", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.04.2014, v článku 3. Práva, povinnosti a vyhlásenie Klienta, v bode 3.5., v znení: "Klient uzatvorením tejto Úverovej zmluvy vyhlasuje, že: 3.5.1. Nie je osobou s osobitným vzťahom k Banke. V prípade nepravdivosti tohto vyhlásenia môže Banka postupovať podľa článku 4", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.04.2014, v článku 3. Práva, povinnosti a vyhlásenie Klienta, v bode 3.5., v znení: "Klient uzatvorením tejto Úverovej zmluvy vyhlasuje, že: 3.5.4. pred uzatvorením Úverovej zmluvy sa oboznámil s jej súčasťami, so znením VOP, časť Úvery pre obyvateľstvo a Sadzobníkom poplatkov, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. VI. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.04.2014, v článku 3. Práva, povinnosti a vyhlásenie Klienta, v bode 3.6., v znení: "Klient súhlasí, aby Banka poskytovala všetky informácie uvedené v Úverovej zmluve a informácie o splácaní Úveru tretím osobám uvedeným vo R.. Ak si Klient nebude riadne a včas plniť svoje povinnosti stanovené v Úverovej zmluve, Banka je oprávnená poskytovať takéto informácie ľubovoľným osobám.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. VII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.04.2014, v článku 4. Následky porušenia zmluvných

povinností, v bode 4.4., v znení: "Sankcie uvedené v Úverovej zmluve môže Banka uplatniť jednotlivito aj kumulatívne, pričom ich výšku má Banka právo meniť z dôvodov uvedených vo VOP, pre ktoré je oprávnená meniť Úrokovú sadzbu, Sadzobník poplatkov a VOP, prípadne v rozsahu stanovenom platnými právnymi predpismi.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. VIII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.04.2014, v článku 5. Záverečné ustanovenia, v bode 5.6., v znení: "Právne pomery v tejto zmluve výslovne neupravené, sa spravujú príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. IX. Súd určuje, že časť zmluvnej podmienky uvedenej v Obchodných podmienkach pre úvery občanom - H. banka J., a.s. k N. zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.04.2014, v článku 2. Všeobecne o úveroch, v bode 2.5.4 Spôsob splácania, v znení: "... Banka môže kedykoľvek počas trvania úveru zablokovať na ktoromkoľvek bežnom účte klienta čiastku vo výške najbližšej nasledujúcej splátky istiny a príslušenstva a neumožniť klientovi s taktó zablokovanými prostriedkami nakladať.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. X. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre úvery občanom - H. banka J., a.s. k Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.04.2014, v článku 2. Všeobecne o úveroch, v bode 2.7 Povinnosti klienta, v znení: "Počas celej doby trvania úveru musí klient plniť nasledovné povinnosti: (b) písomne oznámiť banke všetky zmeny svojich identifikačných a kontaktných údajov vrátane telefonického kontaktu, ako aj iné skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť plnenie jeho záväzkov podľa zmluvy o úvere (napr. začatie trestného stíhania, nariadenie výkonu trestu, začatie exekučného konania), ihneď ako nastali, resp. sa o nich dozvie;", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. XI. Súd určuje, že časť zmluvnej podmienky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach H. banka J., a.s. k N. zmluve č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 11.04.2014, v článku 21. Započítanie, v znení: "Banka môže započítať aj také vzájomné pohľadávky, z ktorých niektorá ešte nie je splatná, alebo je premlčaná, ako aj pohľadávky, ktoré nemožno uplatniť na súde a pohľadávky, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia alebo exekúciou. Započítateľné sú aj pohľadávky znejúce na rôzne meny, a to aj v prípade, že tieto meny nie sú voľne zameniteľné. Za oznámenie o započítaní sa považuje aj informácia obsiahnutá vo výpise z účtu.", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. XII. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku."

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 11.04.2014 bola medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom podpísaná úverová zmluva XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 1.500 eur, bezúčelový úver s poplatkom za poskytnutie úveru 100 eur, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 31,31 eur, s termínom splatnosti prvej anuitnej splátky 23.04.2014, v počte splátok 96, vždy do 23. dňa v mesiaci, so splatnosťou úveru 23.03.2022. Výška RPMN predstavovala 25,1% a priemerná RPMN bola 25,82%, celková čiastka, ktorú musela zaplatiť bola vo výške 3.105,76 eur. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli aj Obchodné podmienky pre úvery občanom H. T. J. a.s. Z výpisu z účtu, ktorý predložila žalobkyňa mal súd za preukázané, že žalobkyňa zaplatila na tento úver sumu vo výške 1.833,95 eur, ktorú žalovaný nesporeoval. Poslednú splátku zaplatila žalobkyňa podľa výpisu z účtu dňom 05.06.2015 vo výške 1.395,60 eur. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa U. zo dňa 26.08.2022 vyplýva, že žalobkyňa im dňa 17.08.2022 predložila úverovú zmluvu zo dňa 11.04.2014. V ten deň po posúdení zmluvy ju informovali, že je pravdepodobné, že sa jedná o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov a že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň žalobkyňa bola informovaná, že ak jej veriteľ poskytol úver vo výške 1.400 eur a zaplatila sumu vo výške 1.833,95 eur, má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súčasťou podanej žaloby žalobkyne bolo aj stanovisko komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

3. Pokiaľ ide o prvý žalobný petit žalobkyne, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy zo dňa 11.04.2014 je bezúročný a bez poplatkov, v zmluve absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j), a to všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Uvedená obligatórna náležitosť zmluvy podľa § 9 ods. 2 písmeno j) citovaného zákona, k nim sa totiž taktiež vyjadril Súdny dvor EÚ vo vyššie citovanom rozsudku C-677/23, keď uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. b) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Vzhľadom na tento rozsudok teda nie je možné túto náležitosť posúdiť podľa záveru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, ktoré bolo publikované pod číslom S na ktorý žalovaný odkazoval a ktorý uviedol, že postačuje, ak tieto predpoklady výška úveru, výška splátky, jej interval, počet splátok, prípadne ďalšie náklady spotrebiteľa,

sú v zmluve uvedené, hoci ako iné náležitosti. Obdobne sa súd stotožňuje s argumentáciou žalobkyne, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru. Nebolo spornou skutočnosťou, že žalobkyňa žiadala o úver vo výške 1.500 eur, pričom žalovaný poskytol úver vo výške 1.400 eur, keď zrazil poplatok za poskytnutie úveru v sume 100 eur tak, ako bol uvedený v článku 1., bod 1.2. zmluvy. Súd poukazuje na to, že celková výška úveru podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch v zmluve absentuje. Ide o obligatórnu náležitosť a je zrejmé, že žalovaný si poplatkom vo výške 100 eur, ktorý odrátal žalobkyni, kompenzoval svoje náklady a tieto odpočítal od celkovej výšky úveru. Celková výška úveru predstavuje sumu, ktorá sa dáva do dispozície spotrebiteľa, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu svojich nákladov a ktoré nie sú spotrebiteľovi vyplatené. Súd pri tomto svojom názore vychádzal z rozhodnutia Súdneho dvora C-377/14. Absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. g), a to celková výška úveru a náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, samy o sebe spôsobujú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Nebola sporná skutočnosť, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 1.400 eur, z ktorého zaplatila a poukázala žalovanému splátky vo výške 1.833,95 eur. Bezdôvodné obohatenie žiada žalobkyňa vo výške splátky 433,95 eur, ktorá je súčasťou splátky, ktorú poslednú zaplatila dňom 05.06.2015 vo výške 1.395,61 eur. Súd žalobu žalobkyne s poukazom na prijatý záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru považuje v tejto súvislosti v celom rozsahu za dôvodnú. Vzhľadom na to, že žalobkyni bol poskytnutý úver 1.400 eur a zaplatila žalovanému sumu 1.833,95 eur, vznikol jej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 433,95 eur. Túto sumu súd žalovaného zaviazal žalobkyni zaplatiť. O úroku z omeškania z tejto sumy súd rozhodol postupom podľa § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády číslo 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Súd priznal žalobkyni úrok z omeškania z dlžnej sumy deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému, ktorá mu bola doručená dňa 19.09.2024. Týmto dňom sa preukázateľne dostal do omeškania s peňažným plnením.

4. V tomto spore sa bolo potrebné zaoberať a vysporiadať so vznesenou námietkou premlčania, ktorú v spore vznesol žalovaný. Rozhodovacia prax súdov bola pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení nejednotná. Mnohé súdy zastávali názor, že k tomuto momentu pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere, v ktorých absentovali povinné náležitosti zmluvy, spôsobujú fikciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, začala plynúť od vzniku bezdôvodného obohatenia, teda bez ohľadu na to, kedy sa spotrebiteľ reálne dozvedel o týchto právnych dôsledkoch, tak ako to vyplývalo z rozsudku Najvyššieho súdu 1Cdo/67/2011 a 3Cdo/169/2017. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí III.ÚS 43/2020 zo dňa 12.05.2020 uviedol, že závery rozhodnutia 1Cdo/67/2011 vychádzajú z odlišného skutkového a právneho základu s tým, že toto rozhodnutie odpovedá na otázku, či je na mieste plynutie subjektívnej premlčacej doby odvíjať od znalosti spotrebiteľa o právnej úprave zakotvujúcej bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Cdo/29/2021 zo dňa 28.09.2021. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto rozhodnutí uviedol, že je potrebné z osobitosti právnej úpravy spotrebiteľského práva a pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia potrebné skúmať okamih, kedy spotrebiteľ nadobudol skutočnú skutkovú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Bez tejto skutočnej vedomosti je spotrebiteľ v presvedčení, že jeho povinnosťou bolo plniť zmluvne dohodnutý záväzok a splácať dlh splátkami vo výške dohodnutých v zmluve. Nestačí preto len predpokladať, že oprávnená osoba skutkové okolnosti mohla vedieť alebo sa ich mohla dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Podľa najnovšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu je potrebné vychádzať z reálneho momentu, kedy sa spotrebiteľ dozvedel o bezdôvodnom obohatení žalovaného a týmto momentom je napríklad porada spotrebiteľa so svojim právnym zástupcom, kedy sa dozvedel o rozpore konkrétnych dojednaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere so zákonnou úpravou. Rovnaký záver pre súd vyplýval aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.02.2022, podľa ktorého relevantný pre začatie plynutia dvojročnej subjektívnej lehoty bol moment, kedy sa spotrebiteľ dozvedel o bezdôvodnom obohatení žalovaného od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa U.. V tomto spore žalobkyňa súdu doručila prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa U., z obsahu ktorého vyplýva, že dňa 17.08.2022 im predložila zmluvu, pričom bola informovaná o bezdôvodnom obohatení a o neprijateľných zmluvných podmienkach. Z tohto dôvodu je potrebné vychádzať z toho, že pri začiatku plynutia dvojročnej premlčacej doby od momentu, kedy

sa žalobkyňa skutočne dozvedela o bezdôvodnom obohatení žalovaného, čo je deň 17.08.2022 s poukazom na doručenie žaloby na súd 19.08.2024, nie je žaloba premlčaná v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 22CoCsp/32/2022 zo dňa 27.10.2022, ktorý uviedol, že žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, priamo poskytuje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo, v predmete činnosti má aj poskytnutie úveru, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov obzvlášť pokiaľ ide o uvádzanie obligatórnych náležitostí. Podstata aplikácie 10 ročnej premlčacej doby spočíva v prvom rade v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať. V každom prípade však prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie, sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. U obchodníka platí nevyvrátiteľná domnienka, že pozná zákon a ako profesionál zákon poznať musí. Rovnako súd vychádzal z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-485/19, ktorý uviedol, že je neprípustné od spotrebiteľa vyžadovať, aby v prípade dlhodobých úverových vzťahov podal žalobu v troch rokoch od momentu, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Obdo/99/16 z 24.05.2022, ak žalovaný dlhodobo získava bezdôvodné obohatenie prijímaním plnenia bez právneho dôvodu, nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia musí rovnako ako zmluva o úvere, z ktorej tento nárok vznikol, tvoriť jeden celok. V takomto prípade premlčacie doby začínajú plynúť až po skončení bezdôvodného obohatenia. Obdobný záver o aplikácii a potrebe 10 ročnej objektívnej premlčacej doby pre súd vyplynul z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 6CoCsp/10/24 zo dňa 13.06.2024. Súd preto v danom prípade aplikoval 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť od úhrady poslednej splátky dňa 05.06.2015 a s poukazom na skutočnosť, kedy bol doručený žalobný návrh na súd v roku 2024, žaloba žalobkyne nie je premlčaná ani v 10 ročnej objektívnej premlčacej dobe.

5. K neprijateľným zmluvným podmienkam súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, ktorý uviedol, že zánik záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy nemá žiaden právny význam. Opačný názor by znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, čo odporuje samotnému článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj smernici Rady 93/13 EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľskej zmluve. Obdobný záver vyplynul aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/27/2018 zo dňa 28.03.2019, ale aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 10Co/30/2018 z 09.04.2019, uznesenie Krajského súdu v Prešove 20Co/295/2014 z 21.04.2016, ktoré vyvodili záver o procesnej prípustnosti žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, a to aj v prípade ukončenia a zániku zmluvného vzťahu. Dôležité je však to, že právne posúdenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa sústreďuje na objektívne posúdenie zmluvnej podmienky vo vzťahu k spotrebiteľovi, a teda je bezvýznamné, či dodávateľ ju použije alebo nie, nakoľko rozhodujúce je to, či je objektívne spôsobilá vyvolať stav hrubej nerovnováhy bez ohľadu na pôsobenie tejto klauzuly v skutkových okolnostiach konkrétneho prípadu. Súd poukazuje na článok 6 ods. 1 Smernice rady 93/13 EHS, ktorá nie je o výhodnosti právnych následkov neprijateľnej zmluvnej podmienky pre spotrebiteľa, ale o objektivizácii jeho ochrany, ktorá je vyjadrená pozitívnym príkazom, podľa ktorého členské štáty a ich orgány zabezpečia, aby spotrebiteľ nebol viazaný neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

6. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v článku 1., bod 1.2. základné podmienky v znení poplatok za poskytnutie úveru 100 eur, súd ju považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tento poplatok súd hodnotí ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora C-714/22, ktorý uviedol: „Vzhľadom na povinnosť vykladať článok 4 ods. 2 Smernice 93/13 reštriktívne Súdny dvor rozhodol, že povinnosť odmeniť služby spojené s poskytnutím a spracovaním úveru alebo iné podobné služby, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou činnosti veriteľa v súvislosti s poskytnutím úveru, nemožno považovať za povinnosť patriacu medzi základné plnenia vyplývajúce zo zmluvy o úvere a uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku. Treba tiež pripomenúť zmluvné podmienky, na ktoré sa toto ustanovenie vzťahuje, sú vyňaté z posúdenia ich nekalej povahy len v prípade, že sa príslušný vnútroštátny súd na základe preskúmania v každom jednotlivom prípade domnieva, že boli predajcom alebo dodávateľom formulované jasne a zrozumiteľne.“ Z tejto citovanej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je nepochybné, že tak poplatok za upomienku, ako aj poplatok za poskytnutie

úveru podliehajú súdnemu prieskumu jeho neprijateľnosti. Súd cituje z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-565/21 zo 16.03.2023: „Vzhľadom na povinnosť vykladať článok 4 ods. 2 Smernice 93/13 striktno nemožno povinnosť odplaty za takéto služby považovať za súčasť hlavných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere. Súdny dvor zdôraznil, že požiadavka transparentnosti uvedená v článku 5 Smernice 93/13 by nemala byť obmedzená len na zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska týchto zmluvných podmienok, ale naopak vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený touto smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa porovnaním s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok a teda transparentnosti stanovenej touto smernicou sa musí chápať široko.“ Je pravdou, že z tejto judikatúry nevyplýva, že veriteľ je povinný v dotknutej zmluve podrobne špecifikovať povahu všetkých služieb, ktoré poskytuje ako protihodnotu poplatkov stanovených v jednej alebo viacerých zmluvných podmienkach. Vzhľadom na ochranu, ktorú má Smernica 93/13 poskytovať spotrebiteľovi z dôvodu, že sa nachádza v znevýhodnenom postavení voči predajcovi alebo dodávateľovi, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, je však dôležité, aby povaha skutočne poskytnutých služieb mohla byť rozumne pochopená alebo vyvedená zo zmluvy posudzovanej ako celok. Okrem toho spotrebiteľ musí byť schopný overiť, že sa rôzne poplatky alebo služby, za ktoré sa poplatky platia, neprekrývajú. Predmetná zmluvná podmienka je podľa názoru súdu netransparentná, nakoľko zo zmluvy nie je možné ustáliť, aké činnosti sú v tomto poplatku zahrnuté. Žalovaný odkazuje iba na štandardnú bankovú prax, čo v zmysle judikatúry samo o sebe nemôže vyvodzovať jeho prijateľnosť, keď ako uviedol Súdny dvor EÚ všeobecná známosť takejto podmienky nie je faktorom, ktorý by sa mohol brať do úvahy v rámci posúdenia jej jasnej a zrozumiteľnej povahy. K neprijateľnej zmluvnej podmienke, a to poplatku za upomienku sa vyjadrili aj súdy a súd nevidí dôvod od odklonu od uvedeného právneho názoru. Tieto poplatky majú podľa názoru súdu jednoznačne sankčný charakter, nie je za nich poskytované protiplnenie, čo treba považovať za neprijateľné. V tomto smere je irelevantné, či žalovaný vystavil alebo nevystavil žalobkyni upomienku a či za nich účtoval v zmluve o úvere uvedené poplatky. Relevantné pre súdne rozhodnutie je to, že takéto podmienky vo formulárovej žalovaným pripravenej zmluve zakotvené boli. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky dodávateľa, ktorému môžu vzniknúť v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, ktoré si do zmluvy sám určil vopred pevnou sumou. Jedná sa o zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne dojednaná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pričom poplatok umožňuje získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech nad rámec skutočných a účelových výdavkov.

7. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, Klient uzatvorením tejto úverovej zmluvy vyhlasuje, že: 3.5.1. nie je osobou s osobitným vzťahom k banke. V prípade nepravdivosti tohto vyhlásenia môže banka postupovať podľa článku 4. Pokiaľ ide o osobitný vzťah k banke, súd poukazuje na odôvodnenie Okresného súdu Prešov 29Csp/74/2022 z 24.10.2022, súd cituje: „Zároveň z odseku 1 uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka nemôže vykonávať s osobami, ktoré k nim majú osobitný vzťah obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientami. Banka je povinná pred uzatvorením a vykonaním takéhoto obchodu overiť, či osoba, s ktorou takýto obchod vykonáva, k nej nemá osobitný vzťah a táto osoba je povinná poskytnúť banke pravdivé informácie. Banka je povinná pravdivosť poskytnutia údajov písomne zabezpečiť. Súd prvej inštancie sa stotožňuje s argumentáciou žalobcu o neprijateľnosti tohto zmluvného dojednania, ktoré umožňuje banke kedykoľvek vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade zistenia nepravdivosti údajov o existencii osobitného vzťahu k banke. Uvedené zmluvné dojednanie však odporuje zákonnej úprave § 35 ods. 1 zákona o bankách, v zmysle ktorého banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže s takýmito osobami uzatvárať iba tie obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientami. Uvedené zmluvné dojednanie však umožňuje banke v prípade zistenia existencie osobitného vzťahu klienta k bankovému subjektu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úverového vzťahu, teda nielen toho rizikového. Zároveň v uvedenom zmluvnom dojednaní absentuje akékoľvek vysvetlenie pojmu osobitného vzťahu, z ktorého by bolo zrejmé aj z perspektívy priemerného spotrebiteľa, čo uvedený pojem znamená minimálne odkazom na konkrétne zákonné ustanovenia zákona o bankách, ktorý upravuje.“ Rovnako súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie Krajského súdu v Prešove 13CoCsp/7/2023 zo dňa 04.04.2024. Toto zmluvné dojednanie je tak neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle generálnej klauzuly § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

8. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, Klient uzatvorením tejto úverovej zmluvy vyhlasuje, že: 3.5.4. pred uzatvorením úverovej zmluvy sa oboznámil s jej súčasťami, so znením VOP, časť úvery pre obyvateľstvo

a sadzobníkom poplatkov, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Táto zmluvná podmienka bola obdobne zo strany všeobecných súdov vyhlásená za neprijateľnú. v danom prípade týmto dojednaním sa žalovaný bez akýchkoľvek pochybností snažil preniesť dôkazné bremeno oboznámenie sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzatvoreniu úverovej zmluvy na spotrebiteľa. Navyše v tomto ustanovení úverovej zmluvy žalobca bližšie nešpecifikoval návrhy v nich predložené a zároveň potvrdil ich prevzatie. Takéto skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionalnému uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, nakoľko spotrebiteľ už len v dôsledku takejto zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Existuje preto nezanedbateľné nebezpečenstvo, že dojednaná zmluvná podmienka ovplyvní spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv, respektíve môže u spotrebiteľa vyvolať dojem, že sa nemôže dovoliavať súdnej ochrane, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal, porozumel im a to aj vo vzťahu k prijatiu bližšie nešpecifikovaných návrhov a vyslovil s nimi súhlas, v dôsledku čoho spotrebiteľ už len z tohto dôvodu môže byť odradený od prípadného podania žalôb, podnetov alebo návrhov súdov, či štátnych orgánov. Súd odkazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 7CoCsp/46/2021 z 13.12.2021, ktorú túto podmienku vyhodnotil v súlade s § 53 ako neprijateľnú.

9. Pokiaľ ide o ďalšiu zmluvnú podmienku uvedenú v článku 3, práva a povinnosti vyhlásenia klienta v bode 3.6. uvedenej v úverovej zmluve, Klient súhlasí, aby banka poskytovala všetky informácie uvedené v úverovej zmluve a informácie o splácaní úveru tretím osobám uvedeným vo VOP. Ak si klient nebude riadne a včas plniť svoje povinnosti stanovené v úverovej zmluve, banka je oprávnená poskytovať takéto informácie ľubovoľným osobám. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej zmluvná podmienka je neprijateľná, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Daná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, bola včlenená do úverovej zmluvy a spotrebiteľ žalobkyňa nebol informovaný o jej znení. Veriteľ si ňou vymienil súhlas na poskytovanie jej osobných údajov osobám uvedeným vo všeobecných obchodných podmienkach v prípade akéhokoľvek porušenia platobnej disciplíny aj neobmedzenému okruhu tretích osôb. Takto široko koncipovaný súhlas s nakladaním s osobnými údajmi žalobkyne je pre súd neakceptovateľný, a preto túto podmienku vyhlásil za neprijateľnú.

10. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, Sankcie uvedené v úverovej zmluve môže banka uplatniť jednotlivo aj kumulatívne, pričom ich výšku má banka právo meniť z dôvodov uvedených vo VOP, pre ktoré je oprávnená meniť úrokovú sadzbu, sadzobník poplatkov a VOP, prípadne v rozsahu stanovenom platnými právnymi predpismi. O neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienke rozhodol Okresný súd Bardejov v rozsudku 6Csp/42/2018 z 01.10.2019. Zároveň obdobné neprijateľné zmluvné podmienky už boli vyhlásené aj Krajským súdom v Žiline 7Co/563/2015 zo dňa 10.02.2016 v spojení s rozhodnutím Okresného súdu Žilina 18C/341/2013. Súd z dôvodu hospodárnosti odkazuje na odôvodnenia uvedených rozsudkov, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje. Žalovaná tiež namietala, že voči žalobkyni tieto podmienky použité neboli, tu však treba spomenúť, že pre neprijateľnosť uvedených zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1 ods. 4 Občianskeho zákonníka postačuje potencionalita ich použiteľnosti a už len samotná skutočnosť, že žalovaný zneužíva svoje postavenie a výrazným spôsobom ho zvyhodňuje vyjadrením týchto podmienok s tým, aby do budúca bola jej aplikovateľnosť zastavená, argument jej nevyužitia v danom konkrétnom prípade nemôže predstavovať akceptáciu stavu s používaním takejto podmienky.

11. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v článku 5, bod 5.6. záverečné ustanovenia v úverovej zmluve, Právne pomery v tejto zmluve výslovne neupravené, sa spravujú príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. V danom prípade ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, aplikácia Obchodného zákonníka by prichádzala do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie, avšak takto predmetná zmluvná podmienka formulovaná nie je. Zároveň je tu potrebné uviesť, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Súd odkazuje v celom rozsahu na odôvodnenie Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.06.2013 spisová značka I.ÚS 402/2013.

12. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v článku 2., bod 2.5.4. v obchodných podmienkach, ... Banka môže kedykoľvek počas trvania úveru zablokovať na ktoromkoľvek bežnom účte klienta čiastku vo

výške najbližšej nasledujúcej splátky istiny a príslušenstva a neumožniť klientovi s takto zablokovanými prostriedkami nakladať. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálneho ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Na základe tejto zmluvnej podmienky má veriteľ právo blokovať jej finančné prostriedky žalobkyni na ktoromkoľvek u neho vedenom účte bez toho, aby mal na to samostatný súhlas, bez ohľadu na aké účely boli určené dané finančné prostriedky, či bez ohľadu na to, či k takémuto blokovaniu existujú akékoľvek dôvody, napríklad predchádzajúce omeškanie so splatením splátky. Táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky.

13. Počas celej doby trvania úveru musí klient plniť nasledovné povinnosti: (b) písomne oznámiť banke všetky zmeny svojich identifikačných a kontaktných údajov vrátane telefonického kontaktu, ako aj iné skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť plnenie jeho záväzkov podľa zmluvy o úvere (napr. začatie trestného stíhania, nariadenie výkonu trestu, začatie exekučného konania), ihneď ako nastali, resp. sa o nich dozvie. Táto zmluvná podmienka predstavuje nepríjemný zásah do súkromia spotrebiteľa. V priebehu úverového obdobia môže dôjsť k zmene, napríklad číslo telefónnej stanice a neoznámenie už môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa. Nie je pritom významné, či by veriteľ aj naplnil takýto scenár, ale dôležité je, že takáto zmluva podmienka sa nachádza v zmluvných formulároch žalovaného. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Obdobná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú, napríklad rozhodnutím Okresného súdu Prešov 11C/115/2016 z 29.06.2016: „V danom prípade napadnuté zmluvné podmienky jednoznačne nie sú vylúčené zo súdneho prieskumu podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nepredstavujú ani hlavný predmet zmluvy a ani sa netýkajú primeranosti ceny. Zanedbateľné nie je ani to, že súd postráda praktický význam splnenia tejto povinnosti, ktorá nemôže ovplyvniť už ani záväzok žalobcu vyplývajúcu zo zmluvy. Nemožno súhlasiť s tým, že by sporné zmluvné podmienky boli v súlade so zákonom 483/2001 Z.z. o bankách, uvedený zákon vo vzťahu k fyzickej osobe, čím nepochybne je aj spotrebiteľ, žiadne podobné povinnosti neukladá. Preverenie bonity spotrebiteľa sa vyžaduje pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo upravuje zákon 129/2010 Z.z. Nemá žiadne právne ani faktické opodstatnenie preskúmať bonitu spotrebiteľa po uzatvorení úverovej zmluvy a ponechať aktivitu na spotrebiteľa a ešte s neurčitými podmienkami, keď nie je konkretizované, čo vlastne spotrebiteľ by mal hlásiť. Problém je teda v tom, že napadnuté zmluvné podmienky upravujú povinnosť pre spotrebiteľa nedostatočne určito, čo by znamenalo, že bolo by len na posúdení banky, čo podľa jej názoru mal spotrebiteľ nahlásiť.

14. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, „Banka môže započítavať aj také vzájomné pohľadávky, z ktorých niektorá ešte nie je splatná, alebo je premlčaná, ako aj pohľadávky, ktoré nemožno uplatniť na súde a pohľadávky, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia alebo exekúciou. Započítateľné sú aj pohľadávky znejúce na rôzne meny, a to aj v prípade, že tieto meny nie sú voľne zameniteľné. Za oznámenie o započítaní sa považuje aj informácia obsiahnutá vo výpise z účtu. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech žalobkyne. V zmysle tejto podmienky môže banka započítavať vzájomné pohľadávky aj napriek tomu, že pohľadávka banky v čase jej započítania nie je splatná, prípadne je premlčaná alebo ju banka nemôže uplatniť na súde. Predmetná zmluvná podmienka sa odkláňa v neprospech spotrebiteľa od zákonných ustanovení § 581 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, ale hlavne § 54a Občianskeho zákonníka.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

16. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby odvolací súd žalobu zamietol a priznal žalovanému proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolanie podal z dôvodov, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o absencii obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ. Súd odignoroval vecnú a rozsiahlu argumentáciu žalovaného o platnom dojednaní poplatku za poskytnutie úveru a spôsobu čerpania úveru podľa čl. 3.5 Obchodných podmienok pre úvery občanom, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere (ďalej len „OP“). Hoci argumentácia žalovaného vychádza zo záverov najvyšších súdnych autorít (uznesenie NS SR zo dňa 27.5.2020 sp. zn. 4Cdo/9/2019, uznesenie NS SR zo dňa 30.6.2022 sp. zn. 7Cdo/277/2020, rozsudok NS SR zo dňa 28.2.2022 sp. zn. 7Cdo/294/2019 alebo rozsudok SD EÚ zo dňa 3.10.2019 vo veci G. P. proti B. T. W.. a spol., C-XXX/XX), súd ju opomenul a formalisticky odkázal na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/33/2023. Súd prvej inštancie nezohľadnil skutkové okolnosti prejednávanej veci. Žalobkyňa vopred vedela, že musí zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru, poznala jeho výšku (čl. 1.2 zmluvy o úvere) a rovnako spôsob jeho úhrady (čl. 3.5 OP). Zmluvu o úvere uzavrela slobodne a dobrovoľne, čím nepochybne vyjadrila aj svoj súhlas s poplatkom, jeho výškou a spôsobom zaplataenia. Dodatočná námietka žalobkyne, že údajne nemohla „disponovať celou výškou poskytnutého úveru“, tak vyznieva špekulatívne a účelovo. V súlade s čl. 3.5 OP vznikol žalovanému nárok na inkasovanie poplatku za poskytnutie úveru až po tom, čo došlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere a k skutočnému poskytnutiu celej dohodnutej výšky úveru na bankový účet žalobkyne (je úplne irelevantné, či ide o úverový alebo osobný účet).

18. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnej konklúzii, že úver je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu predpokladov použitých na výpočet RPMN. Daný záver odporuje záväznému uzneseniu Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.2.2021 sp. zn. 7Cdo/183/2020, publikovanému pod R 86/2021: „Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení do 31. marca 2015 nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet“. Citovaný judikát nadväzuje na rozsudok Súdného dvora EÚ zo dňa 19.12.2019 vo veci C-290/19 (RN c/a Home Credit Slovakia a.s.), v zmysle ktorého ak veriteľ uvedie v zmluve o úvere presnú výšku RPMN (nie ako rozpätie hodnôt), splnil si voči spotrebiteľovi svoju informačnú povinnosť podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES zo dňa 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. V tomto prípade sú všetky predpoklady použité na výpočet RPMN prehľadne uvedené v čl. 1.2 zmluvy o úvere. Žalovaný zároveň v čl. 1.2 zmluvy o úvere uviedol presnú výšku RPMN, čím dostatočne, určito a zrozumiteľne informoval žalobkyňu o výške daného ukazovateľa.

19. Súd prvej inštancie neakceptoval žalovaným vznesenú námietku premlčania. Žalobkyňa mala k dispozícii všetky informácie potrebné na uplatnenie domnelého nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia už v momente, keď žalovaný zúčtoval poplatok za poskytnutie úveru a „nesprávne“ ho zahrnul do celkovej výšky úveru. Od tohto okamihu si žalobkyňa musela byť vedomá toho, že prijatím akejkoľvek úhrady splátky úrokov alebo poplatkov dôjde zo strany žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Vo vzťahu k osobe, ktorá sa mala obohatiť na úkor žalobkyne, prirodzene nemohli existovať pochybnosti. Premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia teda začala plynúť vo vzťahu k jednotlivým úhradám samostatne dňom ich plnenia. Keďže žalobkyňa realizovala posledné plnenie, ktorým súčasne splatila celý úver, dňa 5.6.2015, domnelý nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia bol ku dňu podania žaloby (19.8.2024) premlčaný v celom rozsahu, a to v trojročnej objektívnej (aj dvojročnej subjektívnej) premlčacej lehote. Opačný prístup vedie k zbytočnému generovaniu nezanedbateľného množstva súdnych sporov, ktoré prima facie vykazujú znaky špekulatívnosti, a to bez rozumného časového obmedzenia. Prístup súdu, ktorý uplatnil 10-ročnú objektívnu lehotu, je nesprávny z niekoľkých dôvodov: žalobkyňa nepreukázala, že sa žalovaný obohatil na jej úkor úmyselne. V tejto súvislosti nepredložila žiadne dôkazné prostriedky. Nemožno očakávať od žalovaného, že bude v rámci svojej procesnej obrany preukazovať negatívne skutočnosti (že sám nekonal úmyselne). Zaťaženie žalovaného dôkazným bremenom o vlastnom dobrom úmysle je popretím východiskovej konštrukcie súkromného práva, ako aj pravidiel výkladu súkromnoprávných vzťahov. V týchto vzťahoch sa totiž uplatňuje prezumpcia poctivosti účastníkov. Pokusy obrátiť toto východisko, t.j. namiesto prezumpcie poctivosti nútiť subjekty preukazovať vlastnú poctivosť, sú zdrojom vážneho ohrozenia právneho stavu spoločnosti (HURDÍK, J.: Zásady súkromného práva. Masarykova univerzita. Brno 1998, s. 125). Ani v spotrebiteľských sporoch nemožno vychádzať z premisy, že veriteľ koná nekalo: „Dôveru v konanie iných je nutné pokladať za elementárnu kategóriu sociálneho života. Na jednej strane, vyjadruje vnútorný postoj odrážajúci eticky odôvodnené predstavy a očakávania jednotlivých členov spoločnosti. Na druhej strane, je vyjadrením princípu právnej istoty, ktorý predstavuje jeden zo základných pilierov materiálneho právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Uplatňovanie princípu

dôvery v úkony ďalších osôb v rámci akéhokoľvek sociálneho styku s nimi je tak fundamentálnym predpokladom pre fungovanie komplexnej spoločnosti“ (IV. ÚS 340/2012, rovnako aj nález Ústavného súdu ČR zo dňa 15.6.2009 sp. zn. I. ÚS 342/09 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 28.3.2012 sp. zn. 28 Cdo 808/2011). Ak súd odvodzuje úmysel žalovaného iba od skutočnosti, že má odbornú prevahu, de facto mu tým znemožňuje akokoľvek sa voči tomu brániť. Žalovaný takéto tvrdenie nevie vyvrátiť. Je totiž nesporné, že je podnikateľom a spravidla má informačnú prevahu nad spotrebiteľom. V konečnom dôsledku by však tento záver znamenal, že v každom zmluvnom vzťahu so spotrebiteľom je zámerom veriteľa nekalé a úmyselné obohatenie sa na úkor druhého. Aplikácia trojročnej objektívnej premlčacej lehoty za týchto okolností nekoliduje s rozhodovacou praxou SD EÚ a už vôbec nepoškodzuje práva spotrebiteľov. Pokiaľ teda prvoinštančný súd aplikoval § 107 ods. 2 OZ tým spôsobom, že na úkor žalovaného použil objektívnu desaťročnú premlčaciu lehotu, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je určujúcim moment, keď sa oprávnený dozvie o skutočnostiach, na základe ktorých môže uplatniť svoj nárok na súde, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného. Okamih, v ktorom spotrebiteľ zistí, ako možno právne kvalifikovať jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností, nie je pri posudzovaní začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty relevantný (rozsudok NS SR zo dňa 1.5.2013 sp. zn. 1 Cdo 67/2011, publikovaný v časopise Zo súdnej praxe pod č. 22/2013; totožne aj NS ČR: rozsudok zo dňa 27.9.2000 sp. zn. 20 Cdo 927/98, uznesenie zo dňa 27.11.2013 sp. zn. 28 Cdo 3914/2012, rozsudok zo dňa 28.11.2013 sp. zn. 33 Cdo 2225/2012 a mnohé iné). Vedomosť osoby o určitých skutočnostiach je vnútorným psychickým stavom a preto nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť iba skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa tento vnútorný psychický stav subjektu prejavuje navonok. Ide o okolnosti, z ktorých možno existenciu vedomosti vyvodiť (m.m. R 45/1986, 2 Cdo 109/2007, 3 Cdo 224/2017, 5 Cdo 64/2018, 4 Cdo 120/2019, 1 VOdbd 2/2020 a mnohé iné). Aplikujúc tieto závery na daný prípad v rámci úverových vzťahov má dlžník vedomosť o tom, komu plní, bezprostredne po uzavretí zmluvy. Žalobkyňa uzavrela úverovú zmluvu dňa 11.4.2014. Počas celého trvania úverového vzťahu vedela, že plní v prospech žalovaného. Rozsah bezdôvodného obohatenia je spotrebiteľovi zrejмый už pri realizácii úhrady splátky, najneskôr však pri splatení úveru. Vtedy nepochybne vie určiť, akú celkovú čiastku veriteľovi uhradil. Žalobkyňa mala k dispozícii všetky informácie potrebné na uplatnenie domnelého nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia už v momente, keď žalovaný zúčtoval poplatok za poskytnutie úveru a následne inkasoval jednotlivé splátky úrokov alebo ďalších poplatkov. Nemožno akceptovať záver, že by oznámenie tretej osoby (ktorá ani nemusí mať právne vzdelanie) malo vymedzovať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Ani prípadná porada so združením, resp. advokátom nemôže určovať plynutie subjektívnej premlčacej lehoty. Išlo by totiž iba o právne posúdenie veci, a nie o oznámenie rozhodujúcich skutočností podľa § 107 ods. 1 OZ, ktoré sú už spotrebiteľovi (aj tak) dlhodobo známe. Ak teda súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobou uplatnený nárok nie je premlčaný, keďže subjektívna premlčacia lehota podľa § 107 ods. 1 OZ začala plynúť až od vystaveného (žalobkyňou nepodpísaného) potvrdenia zo dňa 26.8.2022 (údajná porada žalobkyne so združením) a do začatia konania neuplynula, vychádzal zo zjavne nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Podľa súdu poplatok za poskytnutie úveru 100 eur je netransparentnou zmluvnou podmienkou, nakoľko zo zmluvy nie je možné ustáliť, aké činnosti sú v tomto poplatku zahrnuté. Žalovaný poukázal na to, že v zmysle rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít poplatok za poskytnutie úveru je absolútne legitímnym nákladom spojeným s úverom (R 12/2022, 4Cdo/292/2021, ako aj rozsudok SD EÚ zo dňa 3.10.2019 vo veci G. P. proti B. T. W.. a spol., C-XXX/XX a rozsudok SD EÚ zo dňa 16.3.2023 vo veci CaixaBank SA proti XA, C-565/21). Najvyšší súd SR v záväznom judikáte R 12/2022 jednoznačne uzavrel, že nemožno tolerovať, aby spotrebiteľ, ktorý vopred vedel, že bude musieť zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru a zároveň poznal jeho výšku, zmluvu napriek tomu uzavrel, teda s poplatkom a jeho výškou súhlasil, následne zaujal stanovisko, že poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Záver súdu prvej inštancie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, týkajúcej sa poplatku za poskytnutie úveru, tak hrubo odporuje ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

22. Osobitný vzťah klienta k banke a povinnosť klienta oznámiť identifikačné a kontaktné údaje, ako aj iné skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť splnenie jeho záväzku. Zmluvné podmienky vyjadrené v čl. 3.5.1 a čl. 2.7 písm. b) VOP sú v súlade s ustanoveniami ZoB a nespôsobujú u žalobkyne značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach. V žiadnom prípade nemôže ísť o neprijateľné zmluvné

podmienky. V zmysle čl. 1 ods. 2 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sú totiž z prieskumu neprijateľnosti vylúčené podmienky, ktoré sú odrazom zákonných ustanovení. Samotný ZoB definuje osoby, ktoré majú osobitný vzťah k banke a súčasne stanovuje klientom banky povinnosť poskytnúť doklady a údaje preukazujúce a dokladujúce schopnosť klienta splniť si záväzky z obchodu, ak o to banka požiada. Banka je povinná zisťovať bonitu klienta, a to nielen pred uzatvorením zmluvy o úvere, ale aj počas jej trvania. Je preto dôležité, aby v prípade začatia trestného, konkurzného alebo exekučného konania týkajúceho sa majetku klienta, oznámil klient túto skutočnosť banke, z dôvodu prípadného negatívneho dopadu na splácanie jeho zmluvného záväzku. Navyše, oznámenie zahájenia konkurzného alebo exekučného konania je pre banku dôležité aj z hľadiska možnosti požadovať predčasné splatenie pohľadávky. Čo sa týka povinnosti žalobkyne oznámiť žalovanému zmenu kontaktných a identifikačných údajov, ide o elementárnu povinnosť každého kontrahenta voči svoju zmluvnému partnerovi, a to bez ohľadu na to, či je upravená v zmluve. To jednoznačne potvrdzuje aj Najvyšší súd SR v záväznom judikáte R 4/2021. Znalosť aktuálnych identifikačných a kontaktných údajov je nevyhnutná za účelom komunikácie a doručovania písomností medzi zmluvnými stranami.

23. Súd prvej inštancie považoval za neprijateľnú podmienku upravenú v čl. 3.5.4 zmluvy o úvere, v ktorej žalobkyňa vyhlásila, že pred uzavretím zmluvy o úvere sa oboznámila so zmluvou, VOP, sadzovníkom poplatkov a súhlasí s nimi. Tento záver je v hrubom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ako aj právnou doktrínou, v zmysle ktorej zmluva o úvere nemusí byť vyhotovená ako jediný dokument. Podmienky zmluvy môžu byť dojednané aj v OP, VOP, resp. v iných prílohách. Rovnako aj Súdny dvor EÚ v rozsudku zo dňa 9.11.2016 vo veci U. B. J., a.s. proti P. T., vedenej pod sp. zn. C-XX/XX konštatoval v rámci prvého výroku: „Článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči.“ Prílohy sa stávajú súčasťou zmluvy iba na základe tzv. inkorporačnej doložky, čo znamená, že spotrebiteľ musí mať možnosť sa s nimi oboznámiť a vyjadriť s nimi súhlas. Pokiaľ by mal čl. 3.5.4 zmluvy o úvere predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku, používanie príloh v spotrebiteľských zmluvách by bolo úplne vylúčené, keďže by bola fakticky znemožnená ich inkorporácia. Takýto záver Okresného súdu Prešov je arbitrárny a neobstojí v kontexte predloženej judikatúry Najvyššieho súdu SR.

24. Poskytnutie informácií o splácaní úveru tretím osobám. V súlade s § 7 ods. 3, 4 a 7 ZoSÚ je banka povinná poskytnúť informácie uvedené v zmluve o úvere, ako aj informácie o splácaní úveru tretím osobám. Tieto údaje sú zhromažďované v príslušnom registri a veritelia z nich musia čerpať pri posudzovaní bonity spotrebiteľa. Článkom 3.6 zmluvy o úvere si tak žalovaný plnil svoju zákonnú povinnosť, čo vylučuje neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky.

25. Oprávnenie žalovaného uplatniť sankcie. Súd prvej inštancie označil čl. 4.4 zmluvy o úvere za neprijateľný bez bližšieho odôvodnenia. V napadnutom rozsudku iba stroho, netransparentne a contra legem odkázal na rozhodnutia iných súdov. V skutočnosti z rozhodovacej praxe súdov vyplýva presný opak, a to, že veriteľovi patrí nárok na odplatu za tovar či službu, ako aj na primeranú sankciu za neplnenie záväzkov spotrebiteľa: „Aj v spotrebiteľských sporoch ale musí rozhodnutie súdu smerovať k spravodlivému a vyváženému usporiadaniu pomerov strán, tak aby sa spotrebiteľovi v okolnostiach prípadu dostalo primeranej spotrebiteľskej ochrany za súčasného rešpektovania poctivo nadobudnutých práv dodávateľa. I v spotrebiteľských vzťahoch je potrebné v čo najväčšej miere zachovať fundamentálne pravidlo súkromno-právnych vzťahov, že prevzaté záväzky, nevynímajúc povinnosť zaplatiť odplatu za tovar či službu, ale aj primeranú sankciu za ich neplnenie, sa zásadne majú plniť. Preto zásah súdu do zmluvne nadobudnutých práv a prevzatých záväzkov musí mať výnimočnú, skutkovými okolnosťami jasne odôvodnenú a zákonom pevne podopretú povahu. Odvolací súd pripomína, že spotrebiteľskou ochranou sa má vyvažovať nerovnaké postavenie účastníkov spotrebiteľského vzťahu, ktoré vytvára priestor pre vnášanie neprijateľných podmienok do zmlúv či inak nečestné konanie dodávateľov. Podstata spotrebiteľskej ochrany rozhodne nespočíva v ochrane spotrebiteľa pred následkami vlastného konania, a preto v istej rozumnej miere je potrebné trvať na požiadavke obozretnosti spotrebiteľa pri zakladaní a realizácii spotrebiteľského vzťahu. Už vo svojej podstate preto spotrebiteľa nemožno úplne zbaviť zodpovednosti za starostlivosť o jemu patriace práva a ani ho celkom izolovať od právnej regulácie“ (uznesenie KS v Košiciach zo dňa 21.7.2021 sp. zn.

11 Co/112/2020). Nie je zrejmé, prečo by ustanovenie, oprávňujúce veriteľa požadovať dohodnuté alebo zákonom predpokladané sankcie, malo byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zmena výšky prípadných sankcií bola viazaná na podmienky zmeny výšky úroveňovej sadzby. Toto ustanovenie je zároveň nevyhnutné interpretovať v nadväznosti na čl. 5.3 zmluvy o úvere, ktorý explicitne predpokladá, že zmena zmluvy sa bude realizovať iba prostredníctvom písomných dodatkov. Súčasne je aj tu potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že žalovaný si voči žalobkyni nikdy žiadnu sankciu neuplatnil.

26. V čl. 5.6 zmluvy o úvere sa kontrahenti dohodli, že právne pomery zmluvou neupravené sa spravujú príslušnými ustanoveniami ObZ. Súd prvej inštancie považoval túto podmienku za neprijateľnú s odkazom na § 52 ods. 2 OZ a prednostné použitie Občianskeho zákonníka. Súd opomenul skutočnosť, že zmluva o úvere bola uzavretá 11.4.2014. Ustanovenie § 52 ods. 2 tretia veta OZ bolo zavedené až novelou OZ zákonom č. 102/2014 Z. z., s účinnosťou od 1.4.2015. Žalovaný nemôže byť ad absurdum sankcionovaný za nedodržanie ustanovenia, ktoré v čase uzavretia zmluvy o úvere nebolo v právnom poriadku SR upravené.

27. Ustanovenie upravené v čl. 2.5.4 OP technicky zabezpečuje inkasovanie mesačných splátok, ktoré sa podľa čl. 1.2 zmluvy o úvere uhrádzali „Inkasom z osobného účtu v Banke / príkazom na úhradu v prospech Inkasného účtu.“. Ide o štandardný spôsob splácania úveru, ktorý nie je neprijateľný a s ktorým žalobkyňa výslovne súhlasila. Rozsah blokových prostriedkov je limitovaný výškou najbližšej nasledujúcej splátky.

28. Zmluvnú podmienku ohľadom započítania pohľadávky vyhodnotil súd za neprijateľnú s poukazom na § 54a OZ, ktorý nadobudol účinnosť až dňa 5.12.2018. Zmluva o úvere bola uzavretá 11.4.2014. Hoci žalovaný nikdy nerealizoval voči žalobkyni takéto započítanie, súd označil dotknutú podmienku za neprijateľnú aj s poukazom na § 581 ods. 1 a 2 OZ. V súlade s napadnutým ustanovením zmluvy o úvere platilo, že pokiaľ mal žalovaný voči žalobkyni splatnú peňažnú pohľadávku zo zmluvy o úvere a žalobkyňa mala voči žalovanému pohľadávku z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu, mohol žalovaný nevykonať operáciu s týmito prostriedkami a mohol ich vzájomne započítať voči svojej pohľadávke. Ak by žalobkyňa neplnila svoj záväzok riadne a včas (napriek tomu, že disponovala dostatočným množstvom prostriedkov), je primerané, aby žalovaný mohol použiť tieto prostriedky na započítanie proti svojej splatnej pohľadávke.

29. Súd prvej inštancie opomenul skutočnosti preukázané vykonanými dôkazmi a neprihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, najmä na to, že v čl. 1.2 zmluvy o úvere sú identifikované všetky zákonom stanovené náležitosti (parametre) spotrebiteľského úveru a žalobkyňa celý zostatok úveru predčasne splatila, pričom v konaní priznala, že úverovú dokumentáciu pred podpisom nečítala a podnet na podanie žaloby získala od tretích osôb (zápisnica z pojednávania dňa 7.5.2025). Súd nemôže bez akéhokoľvek postihu aprobovať ľahostajné a pasívne správanie žalobkyne v podobe nečítania zmluvnej dokumentácie a následne protektívne vyhovieť žalobe, vrátane časti o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré boli prvýkrát vytknuté viac ako 9 rokov po splatení úveru a nemali na záväzok žalobkyne žiadny reálny dopad. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že výsledok hodnotenia dôkazov zjavne nezodpovedá kritériám obsiahnutým v ustanovení § 191 ods. 1 CSP. Prvoinštančný súd pre pochybenie pri hodnotení vykonaných dôkazov (či už izolovane alebo vo vzájomnej súvislosti) a súčasné opomenutie skutočností významných pre rozhodnutie dospel v nadväznosti na chybné právne posúdenie k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to predovšetkým ohľadom správnosti údajov obsiahnutých v zmluve o úvere. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich imanentnú súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Riadne odôvodnenie vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými okolnosťami a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (nálezy ÚS SR sp. zn. I. ÚS 242/07, I. ÚS 236/06 a mnohé ďalšie). Súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s namietaným zneužitím práva zo strany žalobkyne (šikanózný výkon práva, konanie v rozpore s dobrými mravmi) a s relevantnými rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít a súdov nižších inštancií, na ktoré poukázal žalovaný. Predovšetkým odôvodnenie súdu a jeho právne závery vo vzťahu k určaniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (vrátane neakceptovania námietky premlčania) nemá oporu v rozhodovacej praxi, na ktorú poukazoval žalovaný

od začiatku konania. Absencia riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozsudku má za následok jeho nepreskúmateľnosť.

30. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadрила.

31. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

32. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

33. Pokiaľ ide o námietky žalovaného o porušení jeho práva na spravodlivý proces, s týmito nie je možné sa stotožniť.

34. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom odmietnutia spravodlivosti.

35. Na rokovaní Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, ktoré sa uskutočnilo 03. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.“.

36. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, je potrebné považovať za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok justičný omyl.

37. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

38. Odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ust. § 220 ods. 2 C.s.p.

39. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu

hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

40. Dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy a v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú dôkaznú zákonnú silu (článok 15 Základných princíпов Civilného sporového poriadku). Rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C.s.p.) a nie strán sporu.

41. Okrem základných princíпов je hodnotenie dôkazov upravené v ust. § 191 C.s.p. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

42. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

43. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

44. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na to, že z uzatvorenej Úverovej zmluvy zo dňa 11.4.2014 vyplýva právne významná skutočnosť majúca vplyv na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. V prípade spotrebiteľského úveru poskytnutého vo výške 1.500,- eur, suma 100,- eur predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru bola uhradená v deň uzatvorenia zmluvy, teda dňa 11.4.2014. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaný reálne poskytol žalobkyni sumu 1.400,- eur a nie sumu 1.500,- eur. Je teda nepochybné, že žalovaný do spotrebiteľského úveru zahrnul i poplatok za jeho poskytnutie. Súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je poplatok za poskytnutie úveru, pretože uvedený poplatok, ktorý má charakter odmeny poskytovateľovi služby, treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Je to zrejmé z ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumeli všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

45. Ak žalovaný do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul poplatok za poskytnutie úveru, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytnutiu úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje.

46. Súdny dvor Európskej únie vo veci C-377/14 svojím rozsudkom zo dňa 21.04.2016 vyslovil, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES, ako aj bod I prílohy 1 tejto Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V tomto rozsudku Súdny dvor Európskej únie skonštatoval, že ak pojem „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“ je vymedzený v článku 3 písm. h) Smernice 2008/48 ako „súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom“, vyplýva z toho, že pojmy „celková výška úveru“ a „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahrňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 Smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť.

47. Zásadné stanovisko vo vzťahu k otázke, čo tvorí celkovú výšku spotrebiteľského úveru, vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku zo dňa 30.06.2022 sp. zn. 9Cdo 287/2021 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 4/2022 pod č. 49. Podľa tohto rozhodnutia, celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru.

48. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o celkovej výške úveru. V zmysle definície Zákona o spotrebiteľských úveroch ide o maximálnu výšku alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy. Zákon zároveň definuje osobitne aj pojem celkových nákladov spotrebiteľa ako všetkých nákladov spojených s úverom, vrátane poplatkov akéhokoľvek druhu. Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy. Žalovaný tak síce formálne poskytol žalobkyni finančné prostriedky v sume 1.500,- eur, avšak v dôsledku následného odpočítania poplatku za poskytnutie úveru s týmito finančnými prostriedkami žalobkyňa nemohla disponovať a v skutočnosti jej bola ako úver poskytnutá suma nižšia než bola deklarovaná v zmluve o úvere. S neuvedením celkovej výšky spotrebiteľského úveru, za čo je potrebné považovať aj jej neuvedenie v správnej výške, je v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy spojená sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

49. Zároveň boli splnené podmienky pre určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru na základe toho, že predmetná úverová zmluva neobsahuje náležité informácie o všetkých predpokladoch použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), ktorá sa na predmetnú úverovú zmluvu vzťahuje.

50. V tomto smere treba vychádzať z článku 19 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, podľa ktorého (ods. 1) ročná percentuálna miera nákladov, ktorá sa na ročnom základe rovná aktuálnej hodnote všetkých záväzkov (čerpania, splátky a poplatky), budúcich alebo súčasných, na ktorých sa dohodli veriteľ a spotrebiteľ, sa vypočíta na základe matematického vzorca uvedeného v prílohe I., časti I. Podľa ods. 2 článku 19 tejto smernice, na účel výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa určia celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere a iných poplatkov, okrem kúpnej ceny, ktorú je povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo služieb bez ohľadu na to, či sa transakcia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpanie, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpanie a ostatné náklady.

51. Pokiaľ ide o slovenské právo, treba konštatovať, že predpoklady pre výpočet RPMN sú súčasťou údajov, ktoré sa komponujú do vzorca pre výpočet RPMN a tento vzorec - tzv. základná rovnica vyjadrujúca rovnosť poskytnutého spotrebiteľského úveru na jednej strane a splátok a poplatkov na strane druhej, je uvedená v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.

52. Vychádzajúc z týchto zdrojov treba konštatovať, že do výpočtu RPMN sú zahrnuté všetky náklady spojené s úverom, teda výška úveru, ktorý poskytne, doba splácania úveru, náklady spojené s poskytnutím úveru (ako napríklad spracovateľský poplatok, poistenie), výška mesačných splátok, úroková sadzba, ako aj poplatky spojené s úverom, a to buď jednorazové poplatky, ktoré spotrebiteľ musí zaplatiť na začiatku alebo v priebehu úverového vzťahu, alebo pravidelné poplatky, ktoré spotrebiteľ platí mesačne spolu so splátkou úveru alebo v akejkoľvek inej periodicite, teda napríklad poistenie úveru.

53. Tieto údaje však predmetná zmluva o úvere, ktorá bola medzi sporovými stranami uzavretá, neobsahuje v pre spotrebiteľa zrozumiteľnej, transparentnej a jasne označenej podobe. Za týchto okolností treba konštatovať, že predmetná spotrebiteľská zmluva nespĺňa požiadavky vo vzťahu k povinnosti zakotvenej v § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ v znení platnom ku dňu zavretia predmetnej úverovej zmluvy, a to v podobe uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Takáto absencia špecifikácie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN nekorešponduje s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie aplikovateľným v tejto veci sp. zn. C-677/23 z 23.1.2025, z ktorého vyplýva, že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Z tohto rozhodnutia Súdneho dvora i z citovaného slovenského právneho predpisu taktiež vyplýva, že uvedenie len samotnej percentuálnej sadzby RPMN nestačí. Táto absencia špecifikácie predpokladov použitých pre výpočet RPMN má potom dôsledok uvedený v § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, teda pre nedodržanie ust. § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ sa predmetný spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

54. V súvislosti so žalovaným vznesenou námietkou premlčania je potrebné zdôrazniť, že aj právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia podlieha premlčaniu. Pri premlčaní práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívna (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

55. Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne, na sebe nezávisle a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé. Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže prekročiť. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku oprávneného týkajúcu sa jeho vedomosti o bezdôvodnom obohatení a vedomosti o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

56. V súvislosti s posudzovaním behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa vstupovala do zmluvného vzťahu s žalovaným ako so subjektom podnikajúcim v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov v dobrej viere, že žalovaným predložená a vopred pripravená zmluva bude obsahovať všetky náležitosti vyžadované v tom čase účinným zákonom č. 129/2010 Z.z. V čase poslednej úhrady žalobkyňa ako priemerná spotrebiteľka nemohla ani len predpokladať, že žalovanému uhrádzala aj peňažné plnenia, na ktoré mu zákonný nárok nevznikol. V reálnom živote totiž bežný spotrebiteľ má vedomosť len o tom, že uzatvoril zmluvu o úvere a že na účet veriteľa má splácať jednotlivé splátky podľa zmluvy.

57. Začiatok subjektívnej premlčacej doby je viazaný na skutočnú vedomosť oprávneného o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila.

58. Slová „keď sa oprávnený dozvie“, je potrebné vykladať v tom zmysle, že oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla o tom vedieť alebo že by sa o tom mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť.

59. V prejednávanej veci je nepochybné, že žalobkyňa v čase ňou vykonanej poslednej úhrady nemala vedomosť o tom, že poskytuje i plnenia, na ktoré žalovanému nárok nevznikol. Ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, neumožňovalo veriteľovi požadovať

od spotrebiteľa úroky alebo poplatky pri absencii náležitosti zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. g) a j) tohto zákona. Napriek uvedenému zákonnému ustanoveniu žalovaný prijímal od žalobkyne ňou uhrádzané úroky a poplatky, ktoré mu v zmysle zákonnej úpravy nepatrili.

60. O vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného sa žalobkyňa podľa vlastného vyjadrenia dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, k čomu predložila aj prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 26.08.2022. Podľa tohto prehlásenia žalobkyňa dňa 17.08.2022 predložila Úverovú zmluvu zo dňa 11.4.2014, po posúdení ktorej jej bola poskytnutá informácia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako aj o tom, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Zároveň žalobkyni bolo odporúčané obrátiť sa ohľadom právnych služieb na advokáta. Následne dňa 28.05.2024 žalobkyňa splnomocnila svojím zastupovaním advokáta E.. E. E.. O pravdivosti predloženého prehlásenia nemá žiadne pochybnosti ani odvolací súd.

61. Čo sa týka prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa U. zo dňa 26.08.2022, toto má charakter listiny, pričom tento dôkazný prostriedok je upravený v ust. § 204 C.s.p. Žalovaný ničím právne významným obsah tohto listinného dôkazu nespochybnil. Za dôkaz opaku nemožno považovať ničím nepodložené tvrdenia žalovaného o účelovom vykonštruovaní tohto prehlásenia.

62. Zásadné stanovisko k plynutiu premlčacej lehoty vyslovil Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 22.04.2021 vo veci C-485/19. Podľa tohto rozsudku, zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnené zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

63. Súdny dvor EÚ v tomto rozhodnutí pripomenul, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v prípade neexistencie pravidiel únie v danej oblasti prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby na základe zásady procesnej autonómie upravil procesné podmienky týkajúce sa žalôb určených na zaručenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva únie, avšak pod podmienkou, že nie sú menej výhodné ako procesné podmienky, ktoré upravujú podobné situácie podľa vnútroštátneho práva (zásada ekvivalencie) a nevedú k praktickému znemožneniu alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom únie (zásada efektivity).

64. Pokiaľ ide konkrétne o zásadu efektivity, o ktorú ako jedinú ide v prejednávanej veci, z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že každý prípad, v ktorom je nastolená otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie vedie k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práva únie, sa musí skúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, jeho priebeh a jeho osobitosti na jednotlivých vnútroštátnych súdoch. Z tohto hľadiska je v prípade potreby potrebné zohľadniť zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, ako sú napr. ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a požiadavka na riadny priebeh konania.

65. Súdny dvor tiež spresnil, že povinnosť členských štátov zabezpečiť efektívnosť práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva únie, zahŕňa, osobitne pokiaľ ide o práva vyplývajúce zo Smernice 93/13, požiadavku účinnej súdnej ochrany zakotvenú tiež v článku 47 Charty, ktorá osobitne platí pre procesné podmienky žalôb založených na takýchto právach.

66. S prihliadnutím na tieto skutočnosti je potrebné preskúmať, či vnútroštátne pravidlo premlčania, aké je uvedené v bode 51 tohto rozsudku, možno považovať za zlučiteľné so zásadou efektivity, pričom toto preskúmanie sa musí týkať nielen dĺžky lehoty, o ktorú ide vo veci samej, ale aj podmienok jej uplatnenia, vrátane právnej skutočnosti zvolenej pre začatie jej plynutia.

67. V prvom rade, pokiaľ ide o námietku premlčacej lehoty voči žalobám podaným spotrebiteľmi na uplatnenie práv, ktoré im vyplývajú z práva únie, je potrebné uviesť, že takéto pravidlo nie je samo o sebe v rozpore so zásadou efektivity, pokiaľ jeho uplatnenie v praxi neznemožňuje alebo nadmerne nestázuje výkon práv priznaných osobitne Smernicami 93/13 a 2008/48.

68. Súdny dvor EÚ už totiž uznal, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna a že stanovenie primeraných lehôt na podanie žalôb pod hrozbou preklúzie v záujme právnej istoty je zlučiteľné s právom únie.

69. Konkrétnejšie Súdny dvor EÚ už rozhodol, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 Smernice 93/13 nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že žaloba o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom sa nepremlčuje a zároveň uplatňuje premlčaciu lehotu na žalobu o uplatnenie reštitučných účinkov tohto určenia, pričom musia byť dodržané zásady ekvivalencie a efektivity.

70. V druhom rade pokiaľ ide o stanovenú dĺžku skúmanej premlčacej lehoty, ktorá je v tomto prípade 3 roky, Súdny dvor EÚ rozhodol, že pokiaľ je táto lehota stanovená a vopred známa, zdá sa, že lehota v takomto rozsahu je v zásade dostatočná na to, aby dotknutému spotrebiteľovi umožnila pripraviť a podať účinný prostriedok nápravy, takže táto dĺžka sama o sebe nie je nezlučiteľná so zásadou efektivity.

71. Pokiaľ však ide v treťom rade o stanovený začiatok plynutia skúmanej premlčacej lehoty, za okolností o aké ide vo veci samej, existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ sa počas stanovenej lehoty nebude dovolávať práv, ktoré mu priznáva právo únie, v dôsledku čoho by sa ocitol v situácii, že by tieto práva nemohol uplatniť.

72. Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom, a to najmä v rámci jeho prvej otázky totiž vyplýva, že trojročná lehota stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k premlčaniu dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ nie je sám schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, alebo keď nevedel o nekalej povahe predmetnej zmluvnej podmienky.

73. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť znevýhodnené postavenie, v ktorom sa spotrebiteľia nachádzajú voči predajcom alebo dodávateľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach vyplývajúcich zo Smernice 93/13 alebo zo Smernice 2008/48, prípadne že nepoznajú ich rozsah.

74. Ako pritom v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 71 až 73 svojich návrhov, zmluvy o úvere, akou je zmluva, o akú ide vo veci samej, sa vo všeobecnosti plnia počas dlhého obdobia, a preto, ak je udalosťou, na základe ktorej začína plynúť trojročná premlčacia lehota, akákoľvek platba uskutočnená dlžníkom, čo musí overiť vnútroštátny súd, nemožno vylúčiť, že prinajmenšom pre časť uskutočnených platieb môže dôjsť k uplynutiu premlčacej lehoty ešte predtým, než sa skončí platnosť zmluvy, takže takýto režim premlčania môže spotrebiteľom systematicky odopierať možnosť domáhať sa vrátenia platieb uskutočnených na základe zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s uvedenými smernicami.

75. Preto je potrebné dospieť k záveru, že procesné podmienky, o aké ide vo veci samej, tým, že vyžadujú od spotrebiteľa, aby podal žalobu v lehote do 3 rokov od dátumu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k tomuto obohateniu môže dôjsť počas plnenia dlhodobej zmluvy, sú takej povahy, že môžu nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré mu priznáva Smernica 93/13 alebo Smernica 2008/48, a teda že tieto podmienky sú v rozpore so zásadou efektivity.

76. Okrem toho ako uviedol generálny advokát v bodoch 87 a 89 svojich návrhov, úmysel predajcu alebo dodávateľa, ktorý využil zmluvnú podmienku považovanú za nekalú, nemá vo vzťahu k právam spotrebiteľov vyplývajúcim z ustanovení Smernice 93/13 žiadny význam, a to isté platí aj pokiaľ ide o článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48. Preto spotrebiteľ nemôže mať na účely uplatnenia svojich práv vyplývajúcich z týchto ustanovení povinnosť preukazovať úmyselnú povahu konania príslušného predajcu alebo dodávateľa. Z toho vyplýva, že možnosť predĺžiť trojročnú premlčaciu lehotu pod podmienkou, že spotrebiteľ preukáže úmysel predajcu alebo dodávateľa, ako je stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemôže vyvrátiť konštatovanie uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.

77. V prejednávanej veci, ako to vyplýva z vyššie uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, je neprípustné od spotrebiteľa vyžadovať, aby v prípade dlhodobých úverových vzťahov podal žalobu v lehote troch rokov od momentu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu sa veriteľa postupnými platbami spotrebiteľa v priebehu dlhšie trvajúceho časového obdobia.

78. Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá je bezúročná a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Uvedené priamo vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.09.2021 sp. zn. 5Cdo 29/2021 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022 pod č. 14.

79. Z ďalšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to z uznesenia z 28.02.2022 sp. zn. 7Cdo 268/2021 (rozhodnutie č. 15 Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022) vyplýva, že analogická aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22.04.2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.

80. Pokiaľ žalovaný argumentoval tým, že skutkové a právne okolnosti prejednávanej veci sú odlišné od tých, ktoré posudzoval Súdny dvor Európskej únie vo veci C-485/19, pretože žalobkyňa sa nedomáhala vydania plnenia poskytnutého na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, ale uplatnený nárok má vyplývať z toho, že úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov, a to zo zákona, a preto sa na túto vec neaplikuje záver rozsudku Súdneho dvora Európskej únie o 10-ročnej premlčacej dobe na vydanie bezdôvodného obohatenia, k tejto odvolacej námietke je potrebné zdôrazniť, že výrok rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-485/19 zo dňa 22.04.2021 pojednával nielen o žalobe spotrebiteľa o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ale aj o žalobe spotrebiteľa o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS.

81. S prihliadnutím na vyššie uvedené závery je potrebné konštatovať, že ku dňu podania žaloby, premlčacia doba bez akýchkoľvek pochybností neuplynula.

82. V prejednávanom spore predmetom konania bolo okrem určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vydania bezdôvodného obohatenia tiež určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Medzi stranami sporu nebolo sporné ich znenie, teda obsah zmluvných podmienok. Sporným bolo len to, či tieto zmluvné podmienky mali charakter neprijateľných zmluvných podmienok alebo nie.

83. Medzi stranami sporu bola dňa 11.4.2014 uzatvorená štandardná formulárová zmluva o spotrebiteľskom úvere v súlade s ustanoveniami v tom čase účinného zákona č. 129/2010 Z.z. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacjej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

84. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

85. Rovnako Občiansky zákonník v ust. § 53 ods. 1 priamo uvádza, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). S akoukoľvek neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve sa spája sankcia neplatnosti, čo priamo vyplýva z ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

86. Možnosť určenia niektorej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú a teda neplatnú, priamo vyplýva z ust. § 53a Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takejto podmienky, obchodník je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Obchodník má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca obchodníka. Ak sa rozhodnutie súdu podľa ods. 1 týka len časti zmluvnej podmienky, obchodník je povinný splniť povinnosť uvedenú v ods. 1 v rozsahu tejto časti.

87. Občiansky zákonník tak umožňuje spotrebiteľovi aj formou žaloby na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky domáhať sa ochrany svojich práv v súdnom konaní bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko tento vyplýva priamo z právneho predpisu.

88. Ohľadom poplatku za poskytnutie úveru žalovaný poukazuje na zbierkové rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 294/2019 (R 12/2022), tiež sp. zn. 4Cdo 292/2021 a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-621/17.

89. Po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneného v Zbierke stanovísk a rozhodnutí judikatúra Súdneho dvora Európskej únie pri výklade smernice 93/13/EHS umožnila preskúmať zmluvné podmienky aj z ďalších hľadísk. Z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C - 565/21 z 16.03.2023 plynie cit.: „Vzhľadom na povinnosť vykladať článok 4 ods. 2 smernice 93/13 striktno povinnosť odplaty za takéto služby považovať za súčasť hlavných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere, tak ako ich identifikovala judikatúra pripomenutá v bode 18 tohto rozsudku, teda na jednej strane poskytnutie peňažnej sumy veriteľom a na druhej strane vrátenie tejto sumy, vo všeobecnosti aj s úrokmami, podľa stanoveného splátkového kalendára. Bolo by totiž v rozpore s touto povinnosťou striktného výkladu zahrnúť pod pojem „hlavný predmet zmluvy“ všetky služby, ktoré sú jednoducho spojené so samotným hlavným predmetom a ktoré preto majú vedľajšiu povahu v zmysle judikatúry spomenutej v bode 17 tohto rozsudku. Súdny dvor zdôraznil, že požiadavka transparentnosti uvedená v článku 5 smernice 93/13 by nemala byť obmedzená len na zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska týchto zmluvných podmienok, ale naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený touto smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti, stanovená uvedenou smernicou, sa musí chápať široko. Uvedenú požiadavku je teda potrebné chápať tak, že neukladá len povinnosť, aby bola dotknutá zmluvná podmienka pre spotrebiteľa formulovaná z gramatického hľadiska zrozumiteľne, ale aj to, aby zmluva transparentným spôsobom vyjadrovala konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktorý sa odvoláva dotknutá podmienka, ako aj prípadne vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom stanoveným ostatnými podmienkami, aby bol spotrebiteľ schopný na základe presných a zrozumiteľných kritérií posúdiť ekonomické dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú. Je pravda, že z tejto judikatúry nevyplýva, že veriteľ je povinný v dotknutej zmluve podrobne špecifikovať povahu všetkých služieb, ktoré poskytuje ako protihodnotu poplatkov stanovených v jednej alebo viacerých zmluvných podmienkach. Vzhľadom na ochranu, ktorú má smernica 93/13 poskytovať spotrebiteľovi z dôvodu, že sa nachádza v znevýhodnenom postavení voči predajcovi alebo dodávateľovi, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, je však dôležité, aby povaha skutočne poskytnutých služieb mohla byť rozumne pochopená alebo vyvodená zo zmluvy posudzovanej ako celok. Okrem toho spotrebiteľ musí byť schopný overiť, že sa rôzne poplatky alebo služby, za ktoré sa poplatky platia, neprekrývajú. V bode 69 rozsudku zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578), Súdny dvor rozhodol, že požiadavka transparentnosti vyplývajúca tak z článku 4 ods. 2 smernice 93/13, ako aj z jej článku 5, bráni vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej sa zmluvná podmienka sama osebe považuje za transparentnú bez toho, aby príslušný súd musel vykonať preskúmanie, aké je opísané v bodoch 31 až 33 tohto rozsudku. Pokiaľ ide o posúdenie jasnosti a zrozumiteľnosti takejto podmienky, z judikatúry pripomenutej v bodoch 31 až 33 tohto rozsudku vyplýva,

že príslušný súd je povinný, vzhľadom na všetky relevantné skutkové okolnosti, overiť, či bol dlžník schopný posúdiť ekonomické dôsledky, ktoré mu z toho vyplývajú, pochopiť povahu služieb, ktoré poskytuje ako protihodnotu poplatkov stanovených v uvedenej podmienke, a overiť, že sa rôzne poplatky stanovené v zmluve alebo služby, za ktoré sa poplatky platia, neprekrývajú. V tejto súvislosti, pokiaľ ide o skutočnosti uvedené v druhej otázke, treba po prvé konštatovať, že rozšírená znalosť podmienky stanovujúcej províziu za poskytnutie úveru medzi spotrebiteľmi je nezávislá od spôsobu, akým je takáto podmienka formulovaná v rámci konkrétnej zmluvy, o ktorú ide v spore vo veci samej. Všeobecná známosť takejto podmienky preto nie je faktorom, ktorý by sa mohol brať do úvahy v rámci posúdenia jej jasnej a zrozumiteľnej povahy. Pokiaľ ide o preskúmanie existencie prípadnej značnej nerovnováhy, toto preskúmanie sa nemôže obmedzovať na kvantitatívne ekonomické posúdenie spočívajúce v porovnaní jednak celkovej hodnoty transakcie, ktorá je predmetom zmluvy, a jednak nákladov, ktoré na základe tejto podmienky znáša spotrebiteľ. Značná nerovnováha totiž môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa spotrebiteľ ako strana predmetnej zmluvy nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone, alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa.“ Nadväzujúc na ďalšiu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C - 229/19, C - 776/19, C - 212/20, C - 405/21, C - 321/23) plynú tieto závery: - je nepodstatné, že sa zmluvná podmienka týka nízkej sumy a to 1,66 Eur. Značná nerovnováha totiž môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa spotrebiteľ ako strana predmetnej zmluvy nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone, alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, - s cieľom určiť, či podmienka spôsobuje „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy na škodu spotrebiteľa, treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy uplatňované vo vnútroštátnom práve v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami v tomto zmysle, - dodržanie zásady efektivity a dosiahnutie cieľa sledovaného smernicou 93/13 nemožno zabezpečiť, ak by dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním jasnej a zrozumiteľnej povahy zmluvnej podmienky v zmysle článku 4 ods. 2 tejto smernice niesol spotrebiteľ, - aj keď zmluva nemusí obsahovať vyčerpávajúci výpočet služieb poskytovaných za jednotlivé poplatky vybrané veriteľom, vždy musí obsahovať ako celok také skutočnosti, z ktorých bude zrejmé za čo sa poplatok účtuje a že služby poskytované za tento poplatok sa neúčtujú duplicitne napr. formou iného poplatku, - všeobecná známosť podmienky nie je faktorom, ktorý by sa mohol brať do úvahy v rámci posúdenia jej jasnej a zrozumiteľnej povahy, - požiadavka transparentnosti uvedená v článku 5 smernice 93/13 by nemala byť obmedzená len na zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska týchto zmluvných podmienok, - vzhľadom na povinnosť vykladať článok 4 ods. 2 smernice 93/13 striktné, nemožno povinnosť odplaty za takúto službu považovať za súčasť hlavných záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere. Predmetná zmluvná podmienka je podľa názoru súdu netransparentná, nakoľko zo Zmluvy nie je možné ustáliť, aké činnosti sú v tomto poplatku zahrnuté. Žalovaný nazýva tento poplatok „štandardný v bankovej praxi“, čo v zmysle judikatúry samo o sebe nemôže vyvodzovať jeho prijateľnosť, keď ako uviedol Súdny dvor EÚ, všeobecná známosť takejto podmienky nie je faktorom, ktorý by sa mohol brať do úvahy v rámci posúdenia jej jasnej a zrozumiteľnej povahy.

90. Ohľadom zmluvnej podmienky v znení: „Klient uzatvorením tejto Úverovej zmluvy vyhlasuje, že nie je osobou s osobitným vzťahom k Banke. V prípade nepravdivosti tohto vyhlásenia môže Banka postupovať podľa článku 4“, podľa názoru odvolacieho súdu je v predmetnom zmluvnom ustanovení značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa založená, nakoľko je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej zmluvnej podmienke spočívajúcej v používaní komplikovaných a sofistikovaných termínov, ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa, a to pod sankciou okamžitého zosplatnenia úveru. Nič na tom nemení ani zákonný odkaz na zákon o bankách, pretože existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ z dôvodu svojej nevedomosti netuší, čo má chápať pod termínom osobitný vzťah k banke. (pozri v tomto zmysle v súvislosti so smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288), rozsudok Mostaza Claro, C 168/05, EU:C:2006:675, bod 28 a citovanú judikatúru, ako aj v súvislosti so smernicou Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú. v. ES L 42, 1987, s. 48; Mim. vyd. 15/001, s. 326), rozsudok Rampion a Godard, C 429/05, EU:C:2007:575, bod 65). Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoCsp 17/2023 z 4.4.2024, ktorý k zmluvnej podmienke

v obdobnom znení uviedol cit.: „25. K zmluvnej podmienke v čl. VII. Porušenie zmluvných povinností bod 6. odvolací súd stotožňuje sa s názorom súdu prvej inštancie na podporu argumentácie poukazuje na nález Ústavného súdu SR zo dňa 15.06.2023 sp. zn. III. ÚS 111/2023, ktorý vo svojom rozhodnutí uviedol, cit.: „21. .... Pokiaľ ide o požiadavku transparentnosti zmluvných podmienok, ako vyplýva z čl. 4 ods. 2 smernice 93/13, Súdny dvor zdôraznil, že táto požiadavka, uvedená aj v čl. 5 tejto smernice by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale naopak, „... požiadavka jasného a zrozumiteľného formulovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti, stanovená rovnakou smernicou, sa musí chápať široko“ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. 4. 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, body 71 a 72, ako aj z 9. 7. 2015, Bucura, C-348/14, neuvyverejnený, EU:C:2015:447, bod 52). 22. Ku konfrontácii inštitútov neurčitosti a neprijateľnosti treba poznamenať, že podľa všeobecných súdov bola neurčitosť zmluvnej podmienky nie prekážkou, ale naopak, dôvodom vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti spotrebiteľa. Najčastejšie prípady nejasnosti a nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky spočívajú v používaní komplikovaných a náročných technických a iných sofistikovaných termínov, v nejasnej formulácii zmluvného ustanovenia, ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa. Neurčitosť zmluvnej podmienky úzko súvisí s jej nezrozumiteľnosťou a týka sa väd jej obsahu, ktorých následkom je, že spotrebiteľ je vystavený právnej neistote v otázke úpravy práv a povinností v konkrétnom štádiu zmluvného vzťahu. Nejasnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť zmluvnej podmienky sa na strane spotrebiteľa prejavuje jednoducho, a to nemožnosťou ustáliť obsah podmienky a režim práv a povinností (ŠTEVČEK, M., DULAK, A., BAJÁNKOVÁ, J. a kolektív. Občiansky zákonník I. Druhé vydanie. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, 564 s.).....24. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že „... informácie o zmluvných podmienkach a dôsledkoch tohto uzavretia zmluvy poskytnuté pred uzavretím zmluvy majú pre spotrebiteľa zásadný význam. Najmä na základe týchto informácií sa tento spotrebiteľ rozhoduje, či chce byť viazaný podmienkami, ktoré predajca alebo dodávateľ vopred vypracoval“ (rozsudky z 21. 3. 2013, RWE Vertrieb, C-92/11, EU:C:2013:180, bod 44, ako aj z 21. 12. 2016, Gutiérrez Naranjo a i., C-154/15, C-307/15 a C-308/15, EU:C:2016:980, bod 50). Súdny dvor tiež rozhodol, že „v každom prípade je súd členského štátu povinný preskúmať, či zmluvná podmienka týkajúca sa hlavného predmetu zmluvy bola formulovaná jasne a zrozumiteľne“ (rozsudok C-224/19, b. 71; týka sa provízie za poskytnutie úveru, tiež rozsudok z 21. 12. 2016 v spojených veciach C-154/15, C-307/15, C-308/15, ECLI:EU:C:2016:980).“ Zmluvné ustanovenie je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle generálnej klauzuly ust. § 53 ods. 1 OZ.

91. Zmluvná podmienka v znení „Klient uzatvorením tejto Úverovej zmluvy vyhlasuje, že: 3.5.4. pred uzatvorením Úverovej zmluvy sa oboznámil s jej súčasťami, so znením VOP, časť Úvery pre obyvateľstvo a Sadzobníkom poplatkov, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať“ bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. l) OZ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí. „28. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu Zmluvy o úvere zo dňa 04.12.2007, žalobca v tomto právnom úkone potvrdil, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, súhlasil s ich obsahom, prijal návrhy v nich predložené a potvrdil ich prevzatie. Týmto dojednaním sa žalovaný bez akýchkoľvek pochybností snažil preniesť dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy na spotrebiteľa. Navyše v tomto ustanovení úverovej zmluvy žalobca prijal bližšie nešpecifikované návrhy v nich predložené a zároveň potvrdil ich prevzatie. Takéto skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, nakoľko spotrebiteľ už len v dôsledku takejto zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Existuje preto nezanedbateľné nebezpečenstvo, že dojednaná zmluvná podmienka ovplyvní spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv, resp. môže u spotrebiteľa vyvolať dojem, že sa nemôže dovolávať súdnej ochrany, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, a to aj vo vzťahu k prijatiu bližšie nešpecifikovaných návrhov a vyslovil s nimi súhlas, v dôsledku čoho spotrebiteľ už len z tohto dôvodu môže byť odradený od prípadného podania žalôb, podnetov alebo návrhov súdom či štátnym orgánom. Takáto zmluvná podmienka je tak neprijateľná podľa generálnej klauzuly vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. 29. Okrem toho, Občiansky zákonník účinný od 01.01.2008 v ust. § 53 ods. 4 písm. l) za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považoval i ustanovenia, ktoré obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana. Na iné vyhodnotenie

takejto neprijateľnej podmienky nie je dôvod ani u zmlúv uzatvorených pred 31.12.2007. Občiansky zákonník účinný do 31.12.2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ust. § 53 vždy spájal sankciu neplatnosti.“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 46/2021 z 13.12.2021).

92. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku v znení: „Klient súhlasí, aby Banka poskytovala všetky informácie uvedené v Úverovej zmluve a informácie o splácaní Úveru tretím osobám uvedeným vo VOP. Ak si Klient nebude riadne a včas plniť svoje povinnosti stanovené v Úverovej zmluve, Banka je oprávnená poskytovať takéto informácie ľubovoľným osobám“, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly § 53 ods. 1 OZ, pretože predmetná zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a veriteľ si ňou vymienil súhlas na poskytovanie osobných údajov osobám uvedených vo VOP a v prípade akéhokoľvek porušenia platobnej disciplíny neobmedzenému okruhu tretích osôb. Takto široko koncipovaný súhlas s nakladaním s osobnými údajmi je neprijateľný.

93. Čo sa týka zmluvnej podmienky v znení: „Sankcie uvedené v Úverovej zmluve môže Banka uplatniť jednotlivo aj kumulatívne, pričom ich výšku má Banka právo meniť z dôvodov uvedených vo VOP, pre ktoré je oprávnená meniť Úrokovú sadzbu, Sadzobník poplatkov a VOP, prípadne v rozsahu stanovenom platnými právnymi predpismi“, o neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky rozhodol rozsudkom Okresný súd Bardejov sp. zn. 6Csp/42/2018, z 01.10.2019: „30. Vzhľadom na to, že zmluvná podmienka uvedená v bode 6.1 úverovej zmluvy je obdobná ako podmienka bodu 11.1.2 zmluvy o poskytnutí úveru v znení: „sankcie uvedené v úverovej zmluve môže banka uplatniť jednotlivo aj kumulatívne“, a v bode 7.4 úverovej zmluvy je obdobná ako podmienka bodu 11.1.2 zmluvy o poskytnutí úveru v znení: „klient sa zaväzuje, že nebude zvyhodňovať iných svojich veriteľov pred bankou“ a tieto už boli za neprijateľné právoplatne určené rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.2.2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 18C/341/2013, v tejto otázke z dôvodu hospodárnosti súd odkazuje na odôvodnenie uvedených rozsudkov, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje a na ne odkazuje. 31. Len navyše k uvedenému súd vo vzťahu k zmluvnej podmienke bod 6.1 a námietke žalovanej a jej argumentácii, že táto len kopíruje ustanovenie trestného zákona týkajúce sa trestného činu zvyhodňovania veriteľa, sa žiada uviesť, že táto argumentácia je absurdná a alogická, keďže by znamenala, že žalovaný už vopred má za to, že žalobkyňa bude insolventná a touto podmienkou práve naopak neprijateľným spôsobom vnucuje žalobkyni pri úhradách prioritizovať práve žalovanú. Žalovaná tiež namietala, že voči žalobkyni tieto podmienky použité neboli, tu však treba spomenúť, že pre neprijateľnosť uvedených zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1, ods. 4 OZ postačuje potencialita ich použiteľnosti a už len samotná skutočnosť, že žalovaný zneužíva svoje postavenie a výrazným spôsobom ho zvyhodňuje vyjadrením týchto podmienok (viď skutočnosť, že obdobné podmienky používal už od roku 2005, ako aj u zmluvy z roku 2012) s tým, aby do budúca bola jej aplikovateľnosť „zastavená“, argument jej nevyužitia v jednom konkrétnom prípade, nemôže predstavovať akceptáciu stavu s používaním takejto podmienky.“

94. Ohľadom zmluvnej podmienky „Právne pomery v tejto zmluve výslovne neupravené, sa spravujú príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka“, v danom prípade ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a násl. OZ. Aplikácia Obchodného zákonníka by prichádzala do úvahy len vtedy, ak by to bolo pre spotrebiteľa výhodnejšie, avšak takto predmetná zmluvná podmienka formulovaná nie je. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Keďže výlučne spravovanie záväzkového vzťahu ustanoveniami Obchodného zákonníka by bolo pre žalobkyňu ako spotrebiteľku nevýhodnejšie, táto zmluvná podmienka vytvára materiálnu disproporciu v jej neprospech podľa § 53 ods. 1 OZ, pretože sa týmto vopred vzdáva svojich zákonných práv a zhoršuje si tým svoje zmluvné postavenie ako to predpokladá § 54 ods. 1 OZ v súvislosti s § 52 ods. 2 a § 39 OZ.

95. Čo sa týka zmluvnej podmienky „... Banka môže kedykoľvek počas trvania úveru zablokovať na ktoromkoľvek bežnom účte klienta čiastku vo výške najbližšej nasledujúcej splátky istiny a príslušenstva a neumožniť klientovi s takto zablokovanými prostriedkami nakladať“, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly § 53 ods. 1 OZ. Na základe tejto zmluvnej podmienky má veriteľ právo blokovať finančné prostriedky na ktoromkoľvek u neho vedenom účte, bez toho aby na to mal samostatný súhlas, bez ohľadu na aké účely boli určené dané finančné prostriedky, či bez ohľadu na to, či k takémuto blokovaní existujú akékoľvek dôvody, napr. predchádzajúce omeškanie so splatením splátky. Táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach v prospech žalovaného.

96. Zmluvná podmienka v znení: „Počas celej doby trvania úveru musí klient plniť nasledovné povinnosti: (b) písomne oznámiť banke všetky zmeny svojich identifikačných a kontaktných údajov vrátane telefonického kontaktu, ako aj iné skutočnosti, ktoré by mohli ohroziť plnenie jeho záväzkov podľa zmluvy o úvere (napr. začatie trestného stíhania, nariadenie výkonu trestu, začatie exekučného konania), ihneď ako nastali, resp. sa o nich dozvie“. Ako bolo vyššie poukázané na judikatúru Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12 Constructora Príncipe, existencia „značnej nerovnováhy“ môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa. S poukazom na uvedené sa súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C 115/2016 z 29.6.2016, v zmysle ktorého cit.: „V danom prípade napadnuté zmluvné podmienky jednoznačne nie sú vylúčené zo súdneho prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nepredstavujú ani hlavný predmet zmluvy a ani netýkajú sa primeranosti ceny. Keďže sú súčasťou obchodných podmienok žalovaného, ktoré sú vopred stanovené, rozhodne nie sú individuálne vyjednané medzi účastníkmi. Úspešnosť žaloby tak závisela na posúdení toho, či v nich ide o hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Sporné zmluvné podmienky podľa súdu nie sú formulované určito a zrozumiteľne, ostáva totiž len na posúdení banky, ktoré zmeny ovplyvňujúce bonitu žalobcu považuje za relevantné, ktoré by mal žalobca oznámiť. Navyše samotný vznik nejakej skutočnosti ohrozujúcej pohľadávku banky neznamena, že žalobca by sa nedokázal s ňou vypořadať. Zanedbateľné nie je ani to, že súd postráda praktický význam splnenia tejto povinnosti, ktorá nemôže ovplyvniť už daný záväzok žalobcu vyplývajúci zo zmluvy. Nemožno súhlasiť s tým, že by sporné zmluvné podmienky boli v súlade so zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách, uvedený zákon vo vzťahu k fyzickej osobe, čo nepochybne je aj spotrebiteľ, žiadne podobné povinnosti neukladá. Preverovanie bonity spotrebiteľa sa vyžaduje pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 7 ods. 1 alebo § 11 ods. 2. Nemá teda žiadne právne a ani faktické opodstatnenie preskúmať bonitu spotrebiteľa po uzavretí úverovej zmluvy...“. Dodávateľ teda uložil povinnosti spotrebiteľovi nad rámec zákonnej úpravy.

97. Čo sa týka zmluvnej podmienky v znení: „Banka môže započítať aj také vzájomné pohľadávky, z ktorých niektorá ešte nie je splatná, alebo je premlčaná, ako aj pohľadávky, ktoré nemožno uplatniť na súde a pohľadávky, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia alebo exekúciou. Započítateľné sú aj pohľadávky znejúce na rôzne meny, a to aj v prípade, že tieto meny nie sú voľne zameniteľné. Za oznámenie o započítaní sa považuje aj informácia obsiahnutá vo výpise z účtu“, dôvodom neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky je rozpor so zákonom, a to ust. § 580 OZ. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od záverov rozsudkov v obdobných veciach a v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia cit.: „34. K záveru o neprijateľnosti zmluvných podmienok zmluvy o úvere, uvedených v obchodných podmienkach pre úver - pôžička na bývanie, účinných od 01.08.2011, v článku 7 - Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bode 7.1., v znení: „[ii] započítaním pohľadávky z ktoréhokoľvek Účtu Dlžníka vedeného Bankou voči Pohľadávke Banky vzniknutej na základe ZoÚ. Za postačujúci prejav započítania sa pritom považuje následné doručenie výpisu, z ktorého bude zrejmý deň a rozsah započítania.“, a v bode 7.3., v znení: „Platby od Dlžníka sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: na poplatky podľa Sadzobníka poplatkov, úrok z omeškania, úrok z úveru, splátka istiny úveru. V prípade viacerých Pohľadávok banky voči Dlžníkovi sa platby Dlžníka započítavajú najskôr na Pohľadávku banky skôr splatnú podľa uvedeného poradia. Ak je Dlžník Majiteľom účtu, príp. spoludisponentom Účtu vedeného Bankou, podpisom Návrhu udeľuje výslovný a neodvolateľný súhlas s inkasom peňažných prostriedkov z tohto Účtu na účely splácania svojich peňažných záväzkov zo ZoÚ. Banka je oprávnená započítať svoje splatné i nesplatné pohľadávky voči Dlžníkovi bez ohľadu na právny titul ich vzniku proti

akýmkoľvek pohľadávkam Dlužníka voči Banke. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek príkaz Dlužníka vo vzťahu k týmto prostriedkom, či inak neumožniť Dlužníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek Účte Dlužníka na čo ju Dlužník týmto splnomocňuje.“, s ktorým sa odvolací súd taktiež stotožňuje, je potrebné doplniť, že prvá z citovaných zmluvných podmienok umožňuje započítanie pohľadávok žalovaného ako dodávateľa bez jeho výslovnej notifikácie, čo je skutočne nutné považovať za rozporné s právnou úpravou zakotvenou v § 580 OZ, vyžadujúcou právny úkon smerujúci k započítaniu voči druhému účastníkovi právneho vzťahu, ktorým nemôže byť s časovým odstupom doručený výpis z účtu, z ktorého by bol spotrebiteľ nútený takéto započítanie dešifrovať. Druhá z citovaných zmluvných podmienok zase jednostranne odoberá spotrebiteľovi ako dlžníkovi právo na určenie pohľadávok, na ktoré majú byť jednotlivé platby dlžníka započítané (por. slová cit.: „bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná“), zjavne za účelom úročenia dlžnej istiny, ktorá má byť splácaná až ako posledná. Uvedenou zmluvnou podmienkou je ešte pred vznikom konkrétnej pohľadávky vnútený spotrebiteľovi odklon od dispozitívneho ustanovenia upravujúceho takúto situáciu (§ 566 OZ). Preto obidve tieto zmluvné podmienky zavedené do obchodných podmienok pre úver - pôžička na bývanie nepochybne spôsobujú hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a sú v rozpore s § 53 ods. 1 OZ. V kontexte odvolacej argumentácie žalovaného odvolací súd dodáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III.ÚS 307/2020 z 15.04.2021 sa síce dotkol otázky posudzovania výhodnosti/nevýhodnosti právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku v spotrebiteľských právnych vzťahoch, avšak v okolnostiach označeného prípadu nie v súvislosti s prednostným započítavaním úhrad spotrebiteľa na príslušenstvo, ale v otázke použitia ustanovení o odstúpení od zmluvy v spotrebiteľských právnych vzťahoch a následkoch s nim spojených. Preto táto odvolacia argumentácia nie je spôsobilá zvrátiť správnosť právneho posúdenia realizovaného súdom prvej inštancie vo vzťahu k vyššie citovaným zmluvným podmienkam. Na podporu vecnej správnosti záveru o neprijateľnosti týchto zmluvných podmienok odvolací súd poukazuje rozsudok č.k. 9Csp/74/2022 - 224 zo dňa 28.11.2022, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9CoCsp/53/2020 zo dňa 25.3.2021 a rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/6/2020 z 29.06.2020 a sp. zn.5CoCsp/46/2020 zo dňa 26.08.2021.“ Predmetné zmluvné ustanovenie považuje súd za neprijateľné podľa § 53 ods. 1 OZ, nakoľko zakladá nevyvážený vzťah medzi spotrebiteľmi a žalovaným a poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítanie pohľadávky sa tak stáva pre spotrebiteľov netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ). Navyše zmluvná podmienka umožňuje dodávateľovi započítanie pohľadávky spotrebiteľa voči svojej nesplatnej pohľadávke, napriek tomu, že takýto postup explicitne zakazuje ust. § 581 ods. 2 veta druhá OZ (cit. „Proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná.“), resp. ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia alebo exekúciou (§ 581 ods. 1 OZ).

98. Nie je možné stotožniť sa ani s námietkami žalovaného o zneužití práva zo strany žalobkyne

99. Podľa článku 5 Civilného sporového poriadku, zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

100. Princípy, z ktorých vychádza Civilný sporový poriadok a sú obsiahnuté v článku 1 až článku 18 C.s.p., majú byť výkladovými pravidlami napomáhajúcimi určiť obsah pojmov zákonného textu, pričom samy osebe v zásade nemajú normatívny charakter. Z ustanovení druhej vety článku 5 C.s.p. (princíp zákazu zneužitia práva) vyplýva právomoc súdu sankcionovať procesné úkony priečiace sa zákazu zneužitia práv v rozsahu stanovenom procesnoprávnym kódexom. Procesnoprávny kódex pritom môže sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní. Citované pravidlo ustanovujúce tri skupiny procesných úkonov sankcionovateľných v súlade s príslušnou právnou úpravou v sebe inkorporuje podružne princíp legality zakotvený v článku 2 ods. 2 Ústavy, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Z uvedeného dôvodu nie je možné vyvodzovať procesné sankcie v prípadoch, ktoré konkrétna právna norma Civilného sporového poriadku neprezumuje.

101. Využitie oprávnenia žalobkyne podanou žalobou domáhať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok nepredstavuje šikanóznny výkon práva..Je nepochybné, že predmetné konanie je spotrebiteľským sporom, ktorého predmetom je určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Ide o nárok žalobkyne ako spotrebiteľky uplatnený proti banke, ktorá jej úver poskytla v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, teda dodávateľovi. Postup pri uplatňovaní takéhoto nároku je vo všeobecnosti predvídaný a aprobovaný zákonom a jeho využitie nemožno považovať ani za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi.

102. Výkonom práv v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa rozumie uplatňovanie (existujúcich) subjektívnych občianskych práv spôsobom, ktorý objektívne právo svojim subjektom dovoľuje (ku ktorému ich oprávňuje) a ktorý zároveň smeruje k výsledku (stavu) objektívnym právom sledovanému. Výkon práva uskutočňovaný pod ochranou právneho poriadku pojmovovo vylučuje protiprávnosť a tým aj uloženie sankcie. Za tým účelom sa možno dovolať ochrany subjektívneho občianskeho práva u povelaného orgánu, najmä na súde, ktorá je však poskytnutá iba pri splnení určitých požiadaviek, ku ktorým patrí aj všeobecná podmienka, podľa ktorej výkon práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi možno považovať len také konanie, ktorého cieľom nie je dosiahnutie účelu a zmyslu sledovaného právnu normou, ale ktoré je v rozpore s ustálenými dobrými mravmi vedené priamym úmyslom spôsobiť inému účastníkovi ujmu.

103. Pokiaľ za daných skutkových okolností predmetného sporu v kontexte právneho prostredia s veľkým množstvom spotrebiteľských sporov, čo vo všeobecnosti spochybňuje generalizujúce tvrdenie o šikanóznom výkone práva ktoroukoľvek zo strán sporu, žalovaný spochybňoval oprávnenie súdu priznať žalobkyňou požadované nároky po uplynutí 8 rokov od splatenia úveru, táto okolnosť nie je spôsobilá sankcionovať žalobkyňu neúspechom v súdnom konaní za to, že sa domáhala bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu nedostatku obsahových náležitostí zmluvy a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, pričom je nepochybné, že samotná zmluva bola obsahovo koncipovaná poskytovateľom úveru, teda žalovaným. V zásade totiž platí, že aplikácia ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nesmie viesť k oslabovaniu ochrany subjektívnych práv ustanovených zákonom a tým k nežiaducemu narušovaniu právnych vzťahov.

104. Ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje, z akých hľadísk má súd vychádzať. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti. Podľa právnej doktríny, rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi je potrebné v každom prípade posudzovať individuálne s prihliadnutím na konkrétne okolnosti konania účastníkov v príslušnom období a na ich vtedajšie postavenie. Súlad s dobrými mravmi musí byť posudzovaný vždy bez ohľadu na to, že obsah bol výsledkom slobodnej dohody medzi účastníkmi a takisto bez ohľadu na to, kto prípadný rozpor s dobrými mravmi zavinil alebo či niektorá zo strán bola v dobrej viere. Dobré mravy je nutné chápať ako súhrn určitých etických a kultúrnych noriem spoločnosti, z ktorých niektoré sú trvalou a nemennou súčasťou ľudskej spoločnosti, iné spolu so spoločnosťou podliehajú vývoju.

105. V danom prípade, kto iný ako poskytovateľ bankového úveru so všetkým odborným aparátom a zázemím, ktorý v plnej miere pripravuje zmluvnú dokumentáciu, by mal garantovať rešpektovanie zákonných ustanovení, o to viac, že ich dodržiavanie je súčasťou bankového dohľadu. Za takejto situácie opodstatnené uplatňovanie nárokov zo strany žalobkyne nemožno označiť za zneužitie práva.

106. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a to aj v časti o trovách prvoinštančného konania, v ktorom bola žalobkyňa plne úspešná.

107. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a priznal žalobkyňi proti žalovanému nárok na ich náhradu v rozsahu 100%,

pretože táto bola úspešná aj v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštalcie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 , ods.2 C.s.p.).

108. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštalcii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).